

na njih pravi poklic: Ne bodi samo šolski učitelj, ampak tudi učitelj — naroda, njegov voditelj! — Mogoče se pisatelj odloči ter priredi vsaj domačo in skrbstveno vzgojo za Družbo sv. Mohorja, da bi se tako Bežkova knjiga udomačila v zadnji gorski koči ter postala v istini prava — ljudska knjiga! *Dr. Simon Dolar.*

Gradja za povijest književnosti hrvatske. Na svijet izdaje Jugosl. akademija znanosti i umjetnosti. U Zagrebu. Knjiga 8.

V poročilu o publikacijah Jugoslov. akademije v 4. številki „Lj. zvon“ je izostala „Gradja“, ki je imela posebno usodo. Kmalu potem, ko so bile knjige razposlane, je Akademija svoje člane poprosila, naj ji vrnejo „Gradjo“, češ, da se mora v njej nekaj popraviti. Nato pa smo zvedeli, da je šlo za precejšnjo „korekturo“, za študijo Slavka Ježića: „Književna ostavština Frana Krste Frankopana“, znanega politika in pesnika iz 17. stoletja. Ježić priobčuje tu iz c. in kr. drž. arhiva na Dunaju doslej še neizdano literarno zapuščino Frankopanovo, ki je pa deloma (zlasti „Zganke za vrime skratiti“) zelo lascivnega značaja. Ta razprava se bo, kolikor smo obveščeni, odstranila iz „Gradje“ in nadomestila z drugim gradivom. Poleg tega je v „Gradji“ še 13 razprav: po en bibliografski prispevek dr. Fr. Fanceva in M. Rešetara, dvoje prispevkov dr. Drechslerja (iz korespondence Fr. Kurelca, važna tudi za življenjepisa Iv. Trdine, in o dalmatinskem pesniku Buniću Vučićeviću), Krizmaničev preved Miltonovega „Izgubljenega raja“, priobčil Vl. Dukat, doslej neznana drama doslej neznanega dalm. pesnika Martina Benetevića „Hvarkinja“ (okoli 1600), ki jo je priobčil dr. P. Karlić; „Tri pisma St. Vraza P. P. Dubrovskemu od Vl. A. Franceva, S. Urličev prispevek za biografio dalm. pesnika Brna Krnarutića, dr. Mirka Dejanovića razprava „F. Sacchetti (1330—1400) o „Schiavoniji“, Klaićeva razprava „Obrana Pavla Rittersa Vitezovića od g. 1700“ (v nekem prepiru s plemstvom se je Vitezoviću očitalo, da je užival meso na prepovedane dni in da je pokojna žena redko hodila v cerkev), Milčetićevi „Hrvatski književni prilozki iz Medjimurja i okolice grada Šoprona“ in moje „Bilješke o našim preporoditeljema“ (Mihanović i Kopitar; Čeh Roštlapil kot adresat Vrazova lista u „Djelima“ V. str. 148—152; Ljudevit Gaj med Čehi; Jugoslovanski naročniki Kollarove „Národné zpievanky“). — Urednik „Gradji“ je prof. Ivan Milčetić. Ta je pravkar končal veliko razpravo o koledih. Nabiral je gradivo za njo od svoje mladosti; povod sta mu bila običaj in pesem, ki sta se očuvala v njegovem rojstnem kraju na otoku Krku. Krasno gradivo so mu dale Štrekljeve „Slov. nar. pesmi“, a sledove koledih je našel tudi pri Trubarju. Narodni običaj koledih se vleče tja do Sofije, četudi v drugi obliki, jedro je isto. — Znano je, da smo pred vojsko pripravljali veliko „Jugoslovansko Enciklopedijo“. Čulo se je takrat, da so neki konservativni krogi hoteli osnovati neko konkurenčno podjetje; sedaj pa vidimo iz prospekta, ki je priložen katoliško-hrvatskemu liter. listu „Prosvjeti“, da je Akademija sama nakanila izdati „Hrv. biografski riječnik“, ki naj bi izšel do l. 1619, pozneje bi še izdala občo stvarno enciklopedijo. Poleg „korektur“ Frankopanove zapuščine je ta ukrep Akademije vreden omembe. V upravi Akademije je najvažnejša izpremema ta, da je odstopil dolgoletni tajnik dr. A. Musić, ki ga je nadomestil prof. matematike dr. Gjuro Majcen.

Dr. Fr. Ilešič.

